

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 690/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JANÍČEK LEGAL s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/140/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/140/2020 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. 6S/140/2020 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **5 000 eur**, ktoré **j e** jej Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **949,16 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/140/2020 (pôvodne Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/170/2015) a postupom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (pôvodne Najvyšší súd Slovenskej republiky) v konaní vedenom pod sp. zn. 5Sžk/1/2019. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľka ústavnému súdu navrhla vysloviť porušenie označených základných práv postupom správneho súdu v napadnutom konaní a postupom najvyššieho správneho súdu v napadnutom konaní, prikázať správnenému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznať jej primerané finančné zadostučinenie vo vzťahu k správnenému súdu vo výške 8 600 eur a vo vzťahu k najvyššiemu správnenému súdu vo výške 1 400 eur a priznať jej náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 690/2025-13 zo 16. decembra 2025 ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/140/2020 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie. Zostávajúcu časť sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti smerujúcej k vysloveniu porušenia identických základných práv a slobôd, ale vo vzťahu k postupu najvyššieho správneho súdu (pôvodne najvyšší súd) v konaní vedenom pod sp. zn. 5Sžk/1/2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, keďže (i) z hľadiska intenzity označených práv nepovažoval dĺžku konania o kasačnej sťažnosti v trvaní 14 mesiacov za takú, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia porušenia označených práv, pretože intenzita ich porušenia nadobúda na ústavnej relevancii pri dĺžke odvolacieho konania/resp. konania o opravnom prostriedku, ktorým konanie o kasačnej sťažnosti nepochybne je (v závislosti aj od okolností veci), presahujúcej minimálne 1 rok (III. ÚS 106/2018, IV. ÚS 313/2020, IV. ÚS 250/2021, IV. ÚS 356/2021, IV. ÚS 286/2024, IV. ÚS 375/2025) a (ii) dobu tohto konania mienil ústavný súd posudzovať v rámci hodnotenia postupu správneho súdu v napadnutom konaní (teda či ju možno pričítať na jeho ťarchu podľa kasačného dôvodu).

3. Z obsahu sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že podala 14. júla 2015 na vtedajšom krajskom súde správnu žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy, a to zápisu Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru (ďalej aj „žalovaný“) na LV č. ■■■■■ v k. ú. ■■■■■ záznamom č. ■■■■■, ktorým malo dôjsť k zásahu do jej práv a právom chránených záujmov.

4. Krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľka sa ako žalobkyňa v čase podania žaloby domáhala ochrany podľa vtedy platného a účinného § 250 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý bol pretransformovaný do § 252 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“). Podľa krajského súdu podľa právnej úpravy § 250v OSP išlo o konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktoré bolo pretransformované do § 252 SSP na iný zásah orgánu verejnej správy. Krajský súd rozhodol o sťažovateľkou podanej správnej žalobe svojím uznesením č. k. 6S/170/2015-97 z 25. októbra 2018 podľa § 262 ods. 1 SSP tak, že zakázal žalovanému

pokračovať v zázname č. [REDACTED] v registri „[REDACTED]“ na LV č. [REDACTED], parc. č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED], zastavaná plocha a nádvorie vo výmere [REDACTED] m², a zápise rozostavanej stavby bez súpisného čísla na pozemku registra „[REDACTED]“ na LV č. [REDACTED], parc. č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED], v prospech [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], ďalej uložil žalovanému povinnosť obnoviť stav v evidencii katastra nehnuteľností na LV č. [REDACTED] v k. ú. [REDACTED] pred záznamom č. [REDACTED] v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a povinnosť doručiť správne mu súdu oznámenie o tom, že obnovil stav pred zásahom, v lehote 15 dní od obnovenia stavu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 175 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľke ako úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

5. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020 zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 6S/170/2015-97 z 25. októbra 2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dvoch dôvodov, a to (i) nesprávneho právneho posúdenia veci a (ii) porušenia procesných práv účastníkov konania spočívajúcich v kontradiktórnosti konania. Najvyšší súd ako súd kasačný konštatoval v bode 59 svojho uznesenia sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020, že „*krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď po 01.07.2016 na prejednávajúcu vec aplikoval ustanovenia § 252 a nasl. Správneho súdneho poriadku a o žalobe žalobkyne rozhodol v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy. Zákonnosť opatrenia orgánu verejnej správy, ktorým záznam do katastra nehnuteľností nepochybne je, sa v zmysle ustanovení Správneho súdneho poriadku preskúmava v konaní o (všeobecnej) správnej žalobe.*“. Najvyšší súd v bode 64 (v širšom v bodoch 60 až 64) svojho uznesenia sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020 v súhrne zhrnul, že „*postupom krajského súdu v prejednávanej veci bol nepochybne porušený jeden z princípov spravodlivého procesu, a to kontradiktórnosť konania, keďže sťažovateľom nebolo umožnené oboznámiť sa s obsahom vyjadrení žalobkyne (či už repliky z 28.03.2017 alebo podania zo 04.10.2018, ktorého obsah krajský súd premietol do odôvodnenia napadnutého uznesenia) a zaujať k nim stanovisko, čím bol daný aj kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP.*“.

6. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti namieta celkovú dĺžku konania, ktoré od podania správnej žaloby 14. júla 2015 do času podanej ústavnej sťažnosti 21. novembra 2025 trvá viac ako 10 rokov. V rámci tejto neúnosnej doby konania (i) sťažovateľka až po vyše 3 rokoch od podania správnej žaloby poskytla 5. októbra 2018 repliku, (ii) krajský súd nekonal efektívne, keďže bolo jeho rozhodnutie zrušené a vec vrátená na opätovné konanie a (iii) krajský súd až po 3 rokoch od vrátenia veci vyzval sťažovateľku na ďalší procesný úkon. Sťažovateľka považuje taktiež dobu konania najvyššieho súdu o kasačnej sťažnosti od 5. januára 2019 (keď bol súdny spis odoslaný krajským súdom najvyššiemu súdu) do 27. mája 2020 (keď bol súdny spis vrátený krajskému súdu) v trvaní 14 mesiacov za prietahovú dobu konania, v dôsledku čoho malo taktiež dôjsť postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní k porušeniu označených základných práv.

7. Sťažovateľka je toho názoru, že napadnuté konanie správneho súdu nie je skutkovo a ani právne náročné, jeho výsledok má závažný dopad na jej majetkové práva, sama svojím správaním nezavinila dobu trvania napadnutého konania správneho súdu viac ako 10 rokov, ktorá vznikla v dôsledku nečinnosti, neefektívnej a nekoordinovanej činnosti orgánov verejnej moci, ktorých postup nesmeroval k efektívnemu odstráneniu stavu právnej neistoty účastníkov konania. Sťažovateľka predložila ústavnému súdu aj podrobnú argumentáciu k výške požadovaného primeraného finančného zadost'učinenia a je presvedčená o tom, že okolnosti porušenia jej práv

dosahujú stupeň odmietnutia spravodlivosti. Na podklade toho sťažovateľka požaduje výšku primeraného finančného zadostučinenia od správneho súdu v sume 8 600 eur a od najvyššieho správneho súdu vo výške 1 400 eur.

II.

Vyjadrenie správneho súdu

8. Správny súd k právnej podstate argumentácie sťažovateľky v podanej ústavnej sťažnosti skonštatoval, že predmetná vec nie je zložitá ani po stránke skutkovej a ani po stránke právnej a predmet napadnutého konania predstavuje štandardnú agendu správnych súdov. Správny súd následne ozrejmil, že predmetná vec prešla v zmysle § 3 zákona č. 151/2022 Z. z o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z krajského súdu na správny súd, ktorý začal svoju činnosť 1. júna 2023, a 7. júna 2023 bola predmetná vec náhodným výberom pridelená senátu 3S správneho súdu pod sp. BA- 6S/140/2020. Následne bola predmetná vec na základe Rozvrhu práce správneho súdu na rok 2024 v znení dodatkov č. 1 až 4 náhodným výberom 21. mája 2024 pridelená senátu 8S a 14. júla 2025 bola pridelená aktuálne konajúcej zákonnej sudkyňi, ktorá je zaradená do senátu 8S od 1. októbra 2024 v nadväznosti na dodatok č. 6 k Rozvrhu práce správneho súdu na rok 2024. Správny súd v ďalšom ústavnému súdu ozrejmil svoju poddimenzovanosť, ktorá má nepochybne zásadný vplyv na rýchlosť konania vrátane predmetnej veci, keď z plánovaných miest sudcov v počte 44 je obsadených 39 miest a aktívne pôsobí len 34 sudcov.

9. Zákonná sudkyňa sa k stavu konania vyjadrila len v čase od pridelenia veci, pričom skonštatovala, že sťažovateľka od 1. septembra 2025 nie je v konaní riadne zastúpená, v dôsledku čoho tak bola sťažovateľka 22. decembra 2025 vyzvaná na odstránenie tohto nedostatku v konaní pod hrozbou zastavenia konania.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020).

11. Povinnosť správneho súdu a jeho sudcu konať rýchlo a hospodárne podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp správneho súdneho konania v § 5 ods. 7 SSP a povinnosť konať bez prieťahov aj v čl. 17 Civilného sporového poriadku, ktorý je premietnutý aj do § 5 ods. 1 SSP. Správny súd je teda povinný postupovať

v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzať zbytočným prieťahom, konať hospodárne, bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb a určovať poradie jednotlivých procesných úkonov tak, aby konanie pred ním bolo rýchle a hospodárne (§ 5 ods. 7 SSP). Navyše podľa § 103 ods. 1 prvej a druhej vety SSP ak sa konanie začalo, postupuje v ňom správny súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie rozhodnutá. Správny súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci konania nečinní.

12. Prieťahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje významné ohrozenie právne existujúceho stavu, pričom taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov alebo ich riadneho postupu. Z uvedenej fakticity musí preto následne vyplývať, že dôsledkom popísaného zásahu orgánu verejnej moci (jeho pasivity) nemožno čeliť inak než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezom ústavného súdu.

13. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 54/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, IV. ÚS 64/2020). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre účastníkov (Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00).

14. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, predmetom napadnutého konania je správna žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy, a to zápisu Okresného úradu Bratislava, katastrálneho odboru na LV č. ■■■■ v k. ú. ■■■■ záznamom č. ■■■■, ktorým malo dôjsť k zásahu do práv a právom chránených záujmov sťažovateľky. Krajský súd vyhodnotil podanie sťažovateľky podľa právnej úpravy § 250v OSP ako konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktoré bolo pretransformované do § 252 SSP na iný zásah orgánu verejnej správy, a svojím uznesením č. k. 6S/170/2015-97 z 25. októbra 2018 rozhodol podľa § 262 ods. 1 SSP tak, že zakázal žalovanému pokračovať v zázname č. ■■■■ v registri „■“ na LV č. ■■■■, parc. č. ■■■■, k. ú. ■■■■, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere ■■■ m², a zápise rozostavanej stavby bez súpisného čísla na pozemku registra „■“ na LV č. ■■■■, parc. č. ■■■■, k. ú. ■■■■, v prospech ■■■■ a ■■■■, ■■■■, uložil žalovanému povinnosť obnoviť stav v evidencii katastra nehnuteľností na LV č. ■■■■ v k. ú. ■■■■ pred záznamom č. ■■■■ v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a povinnosť doručiť oznámenie o tom, že obnovil stav pred zásahom, v lehote 15 dní od obnovenia stavu. Najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020 zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 6S/170/2015-97 z 25. októbra 2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dvoch dôvodov, keď konštatoval nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, ktorý mal zákonnosť opatrenia orgánu verejnej správy posudzovať podľa „ustanovení Správneho súdneho poriadku v konaní o (všeobecnej) správnej žalobe.“ Správny súd v rámci svojho vyjadrenia potvrdil, že vec predstavuje štandardnú agendu správnych súdov, a predovšetkým to, že nie je zložitá ani po stránke skutkovej a ani po stránke právnej, čím tak nepriamo potvrdil správnosť aj argumentácie

sťažovateľky o neefektívnom postupe krajského súdu v napadnutom konaní a tento názor zdieľa aj ústavný súd.

15. V rámci hodnotenia druhého kritéria, a to správania účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by mali zásadný/podstatný vplyv na dĺžku napadnutého konania.

16. Posledným skúmaným kritériom je postup správneho súdu v napadnutom konaní.

17. Z obsahu súdneho spisu sa ústavný súd presvedčil, že krajský súd v čase po doručení žaloby 14. júla 2015 do 1. júna 2017 vykonával úkony spojené s podaním správnej žaloby a procesné úkony doručovania podľa § 105 – § 106 SSP vrátane úkonov podľa § 106 ods. 1 a 2 SSP. V rámci tohto postupu ústavný súd identifikoval prietahový postup krajského súdu, ktorý vyjadrenie žalovaného z 10. augusta 2015 (doručené krajskému súdu 18. augusta 2015) doručoval sťažovateľke na repliku až 20. marca 2017, v dôsledku čoho tak krajský súd postupoval v napadnutom konaní prietahovo 1 rok a 7 mesiacov.

18. V ďalšom priebehu konania krajský súd uznesením č. k. 6S/170/2015-70 z 1. augusta 2017 pribral do konania ďalších účastníkov a po zabezpečení vyjadrení všetkých účastníkov vo veci rozhodol uznesením č. k. 6S/170/2015-97 z 25. októbra 2018 (pozri body 4 a 14), ktoré bolo napadnuté kasačnou sťažnosťou pribratými účastníkmi konania. Konanie o kasačnej sťažnosti trvalo celkovo 14 mesiacov od 5. januára 2019, keď bola krajskému súdu doručená kasačná sťažnosť pribratých účastníkov konania, do 27. mája 2020, keď bol súdny spis vrátený krajskému súdu. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020 zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 6S/170/2015-97 z 25. októbra 2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu (i) nesprávneho právneho posúdenia veci a (ii) porušenia procesných práv účastníkov konania spočívajúcich v kontradiktórnosti konania. Najvyšší súd ako súd kasačný konštatoval v bode 59 svojho uznesenia sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020, že „*krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď po 01.07.2016 na prejednávajúcu vec aplikoval ustanovenia § 252 a nasl. Správneho súdneho poriadku a o žalobe žalobkyne rozhodol v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy. Zákonnosť opatrenia orgánu verejnej správy, ktorým záznam do katastra nehnuteľností nepochybne je, sa v zmysle ustanovení Správneho súdneho poriadku preskúmava v konaní o (všeobecnej) správnej žalobe.*“. Najvyšší súd v bode 64 (v širšom rozsahu v bodoch 60 až 64) svojho uznesenia sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020 zhrnul, že „*postupom krajského súdu v prejednávanej veci bol nepochybne porušený jeden z princípov spravodlivého procesu, a to kontradiktórnosť konania, keďže sťažovateľom nebolo umožnené oboznámiť sa s obsahom vyjadrení žalobkyne (či už repliky z 28.03.2017 alebo podania zo 04.10.2018, ktorého obsah krajský súd premietol do odôvodnenia napadnutého uznesenia) a zaujať k nim stanovisko, čím bol daný aj kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP.*“. Vzhľadom na prezentované závery vyplývajúce z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžk/10/2019 z 30. apríla 2020 ústavný súd uzatvára, že celú dobu konania o kasačnej sťažnosti v trvaní 14 mesiacov považuje za prietah z dôvodu neefektívnej činnosti krajského súdu, keďže zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené aj takým konaním/postupom súdu vo veci samej, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011, I. ÚS 557/2020, I. ÚS 244/2021, IV. ÚS 59/2023).

19. Napokon musí ústavný súd aprobovať argumentáciu sťažovateľky o prietahovom postupe krajského súdu od 27. mája 2020 do času podanej ústavnej sťažnosti 21. novembra 2025, keďže v tomto úseku napadnutého konania bola zaznamenaná len sporadická procesná aktivita súdu, ako napr. žiadosť správneho súdu z 22. apríla 2024 žalovanému na predloženie administratívnych spisov alebo výzva sťažovateľke ako žalobkyni na vyjadrenie k tomu, či trvá na podanej správnej žalobe s ohľadom na žalovaným obnovený stav v čase pred posudzovaným zásahom. Ak nečinnosť súdu charakterizuje konanie ako celok, nemá význam hodnotiť sporadické úkony súdu (II. ÚS 200/05, I. ÚS 398/08, IV. ÚS 60/09, I. ÚS 76/09, I. ÚS 289/2010, IV. ÚS 36/2024, IV. ÚS 38/2024). Tento záver sa vzťahuje aj na v posudzovanej časti napadnutého konania zaznamenané opakované prerozdeľovanie vecí, keďže opakované zmeny zákonného sudcu, ktoré spomaľujú konanie z dôvodu, že nový sudca sa musí s vecou oboznámiť, štát nezabavujú jeho povinností týkajúcich sa požiadavky primeranej lehoty (Lechner a Hess proti Rakúsku, rozsudok z 23. 4. 1987). Opakované pridelenie predmetnej veci zákonným sudcom na prerokovanie a rozhodnutie teda nemožno považovať za relevantnú procesnú aktivitu všeobecného súdu, pričom táto aktivita je dôsledkom iných, s konaním bezprostredne nesúvisiacich skutočností – napr. personálne zmeny na okresnom súde, práceneschopnosť zákonného sudcu a pod. (II. ÚS 444/2014). Vzhľadom na uvedené hodnotí ústavný súd postup správneho súdu od vrátenia veci krajskému súdu 27. mája 2020 do 21. novembra 2025 ako prietah v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov.

20. Celkovo tak ústavný súd v napadnutom konaní identifikoval dobu prietahového postupu krajského súdu a následne správneho súdu v trvaní 8 rokov a 3 mesiacov.

21. Imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces je právo na rozhodnutie v tzv. primeranej lehote, teda bez zbytočných prietahov v konaní, čo platí aj v správnom súdnom konaní. Z tohto pohľadu je pritom irelevantné, či ide o objektívne alebo subjektívne prietahy v konaní v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) i ústavného súdu. Primárny je záujem na hospodárnom a efektívnom prejednaní veci bez zbytočných prietahov a záujem účastníka konania, a to nielen navrhovateľa, ale aj odporcu. Po začatí konania vzniká povinnosť správneho súdu konať. Táto povinnosť zahŕňa v sebe všetky povinnosti, ktoré má správny súd v príslušnom začatom správnom súdnom konaní, a to od doručenia správnej žaloby žalobcovi a ostatným účastníkom konania a osobám zúčastneným na konaní do vlastných rúk cez skúmanie podmienok konania, rozhodovanie o procesných návrhoch až po rozhodnutie vo veci samej, resp. konečné rozhodnutie tak, aby konanie prebehlo bez zbytočných prietahov alebo v normatívne ustanovenej lehote a v tomto rozsahu boli aj vypracované súdne rozhodnutia, resp. aby správny súd v určených prípadoch odsledoval splnenie povinností uložených jeho rozhodnutím žalovanému orgánu verejnej správy (I. ÚS 21/2020, I. ÚS 528/2022).

22. V dôsledku tohto záveru platí, že postupom správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu). Ústavný súd konštatuje, že nevyhovel návrhu sťažovateľky na vyslovenie porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom správneho súdu v napadnutom konaní, pretože nebolo adekvátne konštatovať dokonca až odmietnutie spravodlivosti sťažovateľke (napriek výrazne neadekvátnej dobe konania) a na ochranu jej práv postačuje konfigurácia výrokov 1 až 3 tohto nálezu. Sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti v tejto časti preto nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

23. V reakcii na vyjadrenie správneho súdu z 22. decembra 2025 ústavný súd pripomína chronicky zdôrazňovanú okolnosť, že otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní (I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03 I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06, IV. ÚS 66/2023, IV. ÚS 135/2025). Ústavný súd dlhodobo a citlivo vníma problém nadmernej zaťažnosti niektorých všeobecných súdov, avšak zároveň poukazuje na aplikačnú notoriету, že je úlohou zmluvných štátov nastaviť si svoj právny systém takým spôsobom, aby boli súdy schopné zaručiť každému právo na rozhodnutie v primeranej lehote (rozsudok Veľkej komory vo veci Sürmeli proti Nemecku z 8. 6. 2006, sťažnosť č. 75529/01, bod 129). Chronické, resp. dlhotrvajúce preťaženie súdov nemôže ospravedlniť neprimeranú dĺžku konania (Probstmeier proti Nemecku z 1. 7. 1997, sťažnosť č. 20950/92, bod 64). Taktiež opakované zmeny zákonného sudcu, ktoré spomaľujú konanie z dôvodu, že nový sudca sa musí s vecou oboznámiť, štát nezabavujú jeho povinností týkajúcich sa požiadavky primeranej lehoty (Lechner a Hess proti Rakúsku z 23. 4. 1987). V konečnom dôsledku nerešpektovanie požiadavky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (resp. požiadavky na konanie bez zbytočných priet'ahov) sa môže negatívnym spôsobom prejaviť na dôveryhodnosti justície ako takej (Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994, bod 61).

24. Obdobný ako už vyslovený záver (bod 23) vyslovil ústavný súd aj vo vzťahu k zmenám súvisiacim s novým usporiadaním všeobecných súdov, tzv. nová súdna mapa na základe zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení neskorších predpisov a zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. júna 2023 a s tým súvisiace organizačné zmeny (I. ÚS 598/2024, bod 18). Zároveň však ide o faktor, ktorý je z objektívneho hľadiska relevantný pre rozhodovanie o primeranom finančnom zadosťučinení (aj sféra výkonu súdnictva môže byť zasiahnutá koncepčnou inštitucionálnou zmenou).

25. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Vzhľadom na to, že správny súd vo veci do dňa vydania tohto nálezu nerozhodol, ústavný súd mu prikázal v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/140/2020 konať bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku nálezu).

26. V závere ústavný súd konštatuje, že vyjadrenie správneho súdu z 22. decembra 2025 nezaslal na vyjadrenie právneho zástupcovi sťažovateľky z dôvodu, že by jeho prípadné vyjadrenie neovplyvnilo rozhodnutie ústavného súdu pri posúdení merita veci a ani pri rozhodnutí o výške priznaného finančného zadosťučinenia, keďže jeho obsahom (i) správny súd neoponoval názoru sťažovateľky o tom, že napadnuté konanie nie je ani po skutkovej a ani po právnej stránke náročné a že predstavuje bežnú agendu súdov v správnom súdnictve, (ii) k sťažovateľke namietanej dobe priet'ahového postupu krajského súdu a správneho súdu sa nevyjadril, (iii) správnym súdom poskytnuté informácie o jeho personálnej preťažnosti boli posúdené všeobecne známou optikou ústavného súdu (bod 23) a (iv) časové úseky pridelenia veci zákonným sudcom sú len všeobecné informácie, ktoré boli taktiež vyhodnotené už ustálenou rozhodovacou praxou a v konečnom dôsledku v prospech sťažovateľky.

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

27. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

28. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej s'ťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

29. S'ťažovateľka požiadala o priznanie finančného zadost'učinenia od správneho súdu v sume 8 600 eur a od najvyššieho správneho súdu vo výške 1 400 eur.

30. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (III. ÚS 45/2012, IV. ÚS 132/2012, I. ÚS 70/2012, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, tiež Zongorová proti Slovenskej republike z 19. 1. 2010, s'ťažnosť č. 28923/06 a Ďurech a ďalší proti Slovenskej republike zo 7. 7. 2009, s'ťažnosť č. 42561/04).

31. Ústavný súd zistil prieťahy v postupe správneho súdu v napadnutom konaní v trvaní 8 rokov a 3 mesiacov. S prihliadnutím na identifikovanú dobu prieťahov a svoju vlastnú rozhodovaciu prax (IV. ÚS 21/2018, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, IV. ÚS 103/2023) priznal s'ťažovateľke sumu primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 5 000 eur (bod 3 výroku nálezu).

32. Pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd zohľadnil tiež judikatúru ESĽP (Scordino a ďalší proti Taliansku z 27. 3. 2003, s'ťažnosť č. 36813/97 oddiel I, Horváthová proti Slovenskej republike zo 17. 5. 2005, s'ťažnosť č. 74456/01, Palgutová proti Slovenskej republike zo 17. 5. 2005, s'ťažnosť č. 9818/02, Švalík proti Slovenskej republike z 15. 2. 2005, s'ťažnosť č. 51545/99).

33. S'ťažovateľka požadovala priznanie finančného zadost'učinenia v celkovej výške 10 000 eur. Vzhľadom na to, že ústavný súd priznal s'ťažovateľke finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 eur, vo zvyšnej časti jej návrhu nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

34. S'ťažovateľka v petite ústavnej s'ťažnosti navrhla, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

35. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

36. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

37. Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2025, a to prevzatie a príprava zastupovania, písomné podanie sťažnosti ústavnému súdu. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 14,84 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Za 2 úkony právnej služby patrí sťažovateľke náhrada trov konania vo výške 742 eur a dvakrát režijný paušál vo výške 29,68 eur a suma 23 % dane z pridanej hodnoty, spolu tak 949,16 eur (bod 4 výroku nálezu).

38. Priznanú náhradu trov konania je správny súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

39. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu